

1V Opiniepanel **Rapport**

Prinsjesdag 2021 Economie en koopkracht

Petra Klapwijk
21 september 2021

Samenvatting

Woningmarkt voor het eerst belangrijkste thema, driekwart wil minister van Wonen

Er moet weer een aparte minister voor Wonen komen. Dat vindt driekwart van de deelnemers (78 procent) aan het Prinsjesdagonderzoek van EenVandaag. Bovendien vinden ze de woningmarkt het belangrijkste thema waar het nieuwe kabinet mee aan de slag moet.

Nu is het het woningmarktbeleid ondergebracht bij de minister van Binnenlandse Zaken. De ondervraagden vinden dat dit met de huidige problemen op de woningmarkt echt niet meer kan. Zij willen een volwaardige minister die met volle aandacht de woningnood te lijf kan gaan. "Woningnood is veel te belangrijk om er een beetje bij te doen", zegt iemand. In het verleden had Nederland wel een aparte minister van Volkshuisvesting. Die zou in het nieuwe kabinet terug moeten komen.

Thema woningmarkt sterk gestegen

Hoe belangrijk mensen de woningmarkt vinden, blijkt ook uit de vraag welke thema's het nieuwe kabinet met voorrang moet aanpakken. De woningmarkt staat hier op een opvallende eerste plaats. Twee derde (67 procent) vindt dat het kabinet hier prioriteit aan moet geven. "Ik zoek al jaren, maar ik heb geen miljoen te besteden. Dus meer betaalbare huizen bouwen en huisjesmelkers aanpakken," vat een panellid zijn visie samen.

Nog nooit eerder peilde EenVandaag de woningmarkt als belangrijkste thema. Een jaar geleden, in september 2020, stond het nog op de negende plaats. Het thema gezondheidszorg stond toen bovenaan.

Gezondheidszorg altijd belangrijk

Gezondheidszorg staat nu op de tweede plaats met 52 procent. Dit thema scoort altijd hoog. Veel mensen wijzen erop dat de coronacrisis de problemen in de zorg heeft blootgelegd. Ze zijn kritisch op de marktwerking en bezuinigingen van de afgelopen jaren.

Volgens hen moet er nu geld bij. In de eerste plaats voor salarissen voor zorgmedewerkers. Anders lopen ze weg en worden de problemen nog groter. Ook moet er geïnvesteerd worden in het aantal bedden op de ic, zodat bij een nieuwe coronagolf de normale operaties niet uitgesteld hoeven worden.

Ook minister voor Klimaat gewenst

Klimaat is de derde prioriteit voor het nieuwe kabinet (42 procent). Deelnemers staan in meerderheid achter de klimaatdoelstellingen, maar vinden ook dat Nederland nog te weinig doorpakt als het om maatregelen gaat: "Ik hoor te veel grote woorden, maar zie weinig daden. We moeten nu in actie komen als we de toekomst leefbaar willen houden."

Ook voor klimaat, milieu en duurzaamheid zou een aparte minister in het nieuwe kabinet moeten komen, zegt de meerderheid (63 procent). Dit zijn niet alleen kiezers van traditioneel 'groene' partijen. Ook de meeste VVD- (61 procent) en CDA-stemmers (64 procent) vinden de tijd rijp voor een klimaatminister.

Achterstallig onderhoud na corona

In de top 5 van aandachtspunten voor het nieuwe kabinet staan verder nog veiligheid en criminaliteit (35 procent) en armoede en economische ongelijkheid (33 procent). Op een gedeelte vijfde plaats staat ook vertrouwen van burgers in de overheid (33 procent). Dat heeft dit jaar een flinke klap gekregen. "Ik ben het in ieder geval helemaal kwijt na al die missers van politici. Om nog maar te zwijgen over die eeuwigdurende formatie", schrijft een deelnemer in het onderzoek.

Opvallend laag scoort de aanpak van de coronacrisis. Die valt net buiten de top 10 (12 procent). Nu er steeds minder coronamaatregelen gelden, vinden mensen dat het kabinet hier wel wat minder mee bezig kan zijn. Na anderhalf jaar corona wordt het volgens velen tijd om achterstallig onderhoud te plegen op allerlei andere terreinen.

Vragenlijst en uitslagen

Wonen, zorg en klimaat prioriteit

Dit onderzoek gaat over de Nederlandse economie en de financiële situatie van jouw huishouden. Eerst stellen we je een vraag over de prioriteiten voor het nieuwe kabinet.

Prioriteiten voor het nieuwe kabinet

Het is nog niet duidelijk welke partijen met elkaar gaan onderhandelen voor een nieuw kabinet. Zodra dat duidelijk is, praten partijen verder over welke thema's het volgende kabinet prioriteit moet geven.

Als er straks een nieuw kabinet is, welke thema's moet het dan wat jou betreft als eerste aanpakken? Selecteer minimaal 1 en maximaal 5 antwoorden.

- 1. Woningmarkt 67%
- 2. Gezondheidszorg 52%
- 3. Klimaat milieu duurzaamheid 42%
- 4. Veiligheid en criminaliteit 35%
- 5. Vertrouwen van burgers in overheid 33%
- 5. Armoede en economische ongelijkheid 33%
- 7. Onderwijs 30%
- 7. Immigratie (vluchtelingen en arbeidsmigratie) 30%
- 7. Onderwijs 30%
- 10. Nederlandse identiteit, normen en waarden 24%
- Aanpak van de coronacrisis 12%
- Discriminatie, racisme, sociale ongelijkheid 11%
- Defensie 11%
- Economische groei 11%
- Terrorismebestrijding 9%
- Werkgelegenheid 8%
- Europese Unie 8%
- Kunst en cultuur (poppodia, musea, etc.) 7%
- Infrastructuur en openbaar vervoer 6%
- Privacy 5%
- Drank- en drugsbeleid 4%
- Internationale politiek 2%

Koopkracht verbetert niet

Economie en koopkracht

We stellen je nu vragen over de Nederlandse economie en je eigen koopkracht in 2022.

Wat is je gevoel over de stand van de Nederlandse economie ten opzichte van de coronacrisis?

- We zitten economisch gezien nog middenin de coronacrisis 34%
- We hebben economisch het ergste van de coronacrisis gehad 48%
- We zijn uit de economische crisis die veroorzaakt is door corona 10%
- Weet niet / geen mening 8%

Als je kijkt naar je eigen situatie, welke van de onderstaande uitspraken is dan van toepassing?

- Ik verwacht er in 2022 financieel op vooruit te gaan 16%
- Ik verwacht er in 2022 financieel niet op vooruit, maar ook niet op achteruit te gaan 44%
- Ik verwacht er in 2022 financieel op achteruit te gaan 37%
- Weet niet / geen mening 3%

Heb jij op dit moment financiële problemen door de coronacrisis of niet?

- Geen financiële problemen 79%
- Een beetje financiële problemen 14%
- Grote financiële problemen 3%
- Weet niet / geen mening / andere situatie van toepassing 4%

In hoeverre verwacht je de komende maanden (verder) in de financiële problemen te komen door de coronacrisis of verwacht je geen financiële problemen?

- Ik verwacht geen financiële problemen 70%
- Ik verwacht een beetje financiële problemen 19%
- Ik verwacht grote financiële problemen 5%
- Weet niet / geen mening / andere situatie van toepassing 6%

Steunpakketten ondernemers

Vier van de tien vinden stoppen op 1 oktober goed moment

Einde coronasteunpakketten

De coronasteun aan bedrijven stopt omdat het de bedoeling is dat de economie weer op eigen kracht gaat draaien nu de meeste coronamaatregelen gestopt zijn.

Tegenstanders vrezen een faillissementsgolf wanneer bedrijven nu weer op eigen benen moeten gaan staan.

Wat vind je van je van het moment waarop het kabinet de steunpakketten loslaat, 1 oktober?

Dat is een goed moment 41%

De steunpakketten worden te vroeg gestopt 29%

De steunpakketten hadden eerder moeten stoppen 13%

Weet niet / geen mening 18%

Ondernemers en zzp'ers

Aan het onderzoek deden 501 ondernemers met personeel en 1248 zzp'ers mee. 477 van deze groep hebben één of meerdere keren coronasteun ontvangen, aan hen is de onderstaande vraag gesteld.

Het kabinet stopt met ingang van 1 oktober grotendeels met de coronasteunpakketten voor bedrijven.

Wat betekent het voor jouw bedrijf dat de coronasteunpakketten in oktober verdwijnen?

Dat heeft geen invloed 79%

Dat betekent dat ik een beetje in de financiële problemen kom / blijf 9%

Dat betekent dat ik grote financiële problemen krijg / houd 5%

Andere situatie 3%

Weet niet / geen mening 4%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

EenVandaag voerde het onderzoek uit in aanloop naar Prinsjesdag 2021. Het is gehouden van 10 tot en met 17 september 2021. Aan het onderzoek deden 26.029 leden van het Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk: leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2021. Het Opiniepanel bestaat uit 70.000 leden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker petra.klapwijk@eenvandaag.nl

